

Universitätsbibliothek Paderborn

**Specvlvm Magnvm Episcoporvm, Canonicorvm,
Sacerdotvm Et aliorum Clericorum omnium tam
Secularium quam Religiosorum**

Tympe, Matthäus

[Köln], 1614

116. Intemperantiam vt nouam mortem abigere.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51447](#)

Cubile sius de foliis palmarum quas bine p[er]pet[er]at, vt
cant, contextum erat, scabellum acclive, & omnia parte obliquū in terra pro puluillo caput uita in
ponebant, bidui triduique in ediam sustinebam, n
Humores corporis qui nascentur ex oratione sanguine
mansione vnius loci, vnicā viētus castigans manū
siccabant. Hæc S. Hieron.

*De discret.
grad. 36.*

S. Augustinus de morib. Ecclesiæ agens, nō nobis affic
mni hominum conspectu pane solo, qui cendere
certa temporum interualla affertur, & aquas intri
tent desertissimas terras incolunt. Sciebam &
te illi omnes verissimum esse illud Climatū cendit,
exiccatum lutum iam non porci usq[ue] esse potest, n
volutent, ita & caro per abstinentiam marculam ob
demonibus ultra non præbebit in sequescendi locis, n
zatione

S I G N V M C X VI.

*Intemperantiam ut nouam mortem
abigere.*

V. signum
de sobrietate.
Contraria
causa con-
trarias ho-
bent opera-
effectus. **Q**uemadmodum sobria diæta mortales deder
lit, corpus agile, sanum, purum, à fastidio tan
fæditate alienum præstat, longæuitatem adiunguntur
soinno quietos & placidos inducit, epulacione re
munes suaves iucundas efficit, sensibus in seco
ritatem, memorię vigorem, ingenio perficitur?
claritatem, & ad diuinas illustrationes exalte
das aptitudinem confert, passiones ledas, impetu
diam & mæorem pellit, libidinis impetus, &
git. Denique corpus & animam maximam realis q

nas bain replet, ut merito mater sanitatis, hilaritatis, sapientiae, & omnium virtutum dici possit: ita è contrario capitulo evita inordinata, seu intemperantia exigua sustinem, momentaneam & breuem voluptatem, ex oris angulae adfert (quæ tum solum sentitur, cum castigatus manditur, & in ventrem trahitur, cum bene nobis communis est, & exigua partem corporis agens, afficit, linguam palatum & fauces (innumeris penitus compenat incommodis. Nam & ventrem suum, quiete endere grauat, sanitatem perdit, morbos plurimi, & aquos introducit, corpus fœdum, oolidum, sordidum. Sciebant & excrementis plenum reddit, libidinem stimulat, passionibus animam subiicit, sensus obteinet, nudit, memoriam debilitat, ingenium & iudicium obscurat, denique mentem ad omnes suas cendiles conditiones, ad disciplinas, ad orationem & meditationem, ad sublimia & salutaria omnia hebet. VI. & aegritatem reddit, quo fit ut & in pulchritudinem rerum scientia, & in vita sanctitate, & mortis meritis bonorum operum minor sit profectus. Qum miserum est & homine indignum, propter vilem & momentaneam gulæ oblectationem, morbos reddere mancipium intemperantiae, eiusque am, à tanta tanta incommoda & dispendia sustinere? atem ad quantum fellis & absinthii pro illa modica dulcedo, epulacione refunditur? Quid turpius est aut magis in secorosum, quam esse mancipium gulæ & vicio perirentis? Quid stultius quam propter modicam voluptatem renuntiare omnibus animi & corporis bonis, quæ nobis adfert sancta sobrietas, & exponere se omnibus incommodis & maxime corporis quæ corpori & animo irrogat intemperantia?

Hh 3 ran-

tantia? Hæc perpendentes Clerici boni in studiis speciem boni delectabilis intemperantibus & insipientibus fuisse deuitant, sobrietatem vero virtutem & instrumentum optimum sanitatis corporis vigoris mentis in longam senectutem conservandam, & maxima bona utriusque partis temporalia quam spiritualia consequentur & ligentem time colunt, inter epulas esurirent, & cæteris affatim appetitum acvenientibus, illum intra angustos limites continent, & nunquam appetitu cibis potus uolumen mensa discedunt, sequentes dictum comensu Se non satiare cibis, studium est sanitatis: & illud multum vult comedere comedat parum, qui per medendo protractabit vitam. Hinc quia Paulus Card. Bembus vitam ordinatam seruari diu vixerunt. E contrario homines sensuum serui sensibus dediti & intrantibus volentes suos appetitus satiare, & gaudere, etsi videant ab intemperantibus subinde tractari, nihilominus vitam sibi fuggiunt.

S I G N V M C X V I I .

Intentionem habere rectam in omnibus actione.

Clericus bonus in omnibus quæ agit ad quæ tractat finem sibi constituit Deum omnibus non suam sed Dei voluntatem